

LEWORĘCZNOŚĆ - PROBLEM CZY NIE ??

W pracy pedagoga spotykamy się czasem z problemem leworęczności. Przychodzą do nas rodzice z pytaniem co mają robić z leworęcznością swojego dziecka. Podejmując tę czynność należy kierować się pewną znajomością neurologicznych podstaw leworęczności.

LATERALIZACJA - CO TO TAKIEGO?

Lateralizacja to stronność, asymetria czynnościowa ciała człowieka (i u niektórych zwierząt) asymetria funkcjonalna dotyczy parzystych narządów ruchu i organów zmysłu po lewej i prawej stronie ciała. Przejawia się ona jako preferencja do używania ręki, nogi, ucha leżących po jednej stronie osi ciała. Preferencja w wyborze świadczy o dominacji jednego z parzystych narządów (jeden z organów jest dominujący, drugi – pomocniczy). Zjawisko przewagi funkcjonalnej nosi nazwę lateralizacji, czyli stronności.

Częstotliwość występowania leworęczności wśród ludzi w Polsce kształtuje się na poziomie ok 10%. Zbliżona jest do częstości występowania w innych krajach. Obserwuje się wzrost ilości dzieci leworęcznych, jednakże nie należy traktować tego jako wzrostu leworęcznych, a jedynie jako wzrost liberalnej postawy wobec leworęczności.

W bardziej przystępnej formie...

Naukowcy są pewni, że preferencja lewej czy prawej ręki to cecha uwarunkowana genetycznie. Udało się nawet zidentyfikować niektóre z tych genów. Z nowych badań genetyków wynika też, że geny odpowiadające za prawo- lub leworęczność wpływają na budowę i funkcje mózgu. I to właśnie sprawia, że osoby leworęczne mają wyjątkowe predyspozycje i uzdolnienia. Bardziej dwustronny jest także mózg osoby leworęcznej. Dominacja lewej lub prawej ręki znajduje swoje odzwierciedlenie w rozwoju mózgu już na etapie płodowym. U osób praworęcznych mózg jest zdecydowanie bardziej asymetryczny, czyli obie półkule wyraźnie różnią się od siebie budową, a przede wszystkim funkcjami. Z tego powodu inaczej zbudowane jest u nich także tak zwane spoidło wielkie – część mózgu łącząca obie półkule i pozwalająca na ich wzajemną komunikację. U osób leworęcznych spoidło jest nieco większe niż u praworęcznych. Nic dziwnego – obie półkule w mózgu mańkutów są niemal równorzędne i zachodzi między nimi bardziej intensywna komunikacja niż u praworęcznych. Dzięki tej nietypowej budowie mózgu osoby leworęczne zyskują wyjątkową kreatywność i pomysłowość. To dlatego wśród leworęcznych jest bardzo wiele osób wykonujących zawody wymagające dużej kreatywności: artystów, naukowców, polityków. Szczególnie, że prawa półkula mózgu, bardziej aktywna u osób leworęcznych, odpowiada właśnie za twórcze myślenie, wyobraźnię przestrzenną, rozpoznawanie kształtów, wrażliwość na muzykę, w przeciwieństwie do półkuli prawej, zawiadującej uzdolnieniami technicznymi i logicznym myśleniem. Leworęczność oznacza zarówno dużo większy wysiłek dla mózgu, jak i trening umysłowy, który daje widoczne wyniki.

Świat dla praworęcznych...

Czy te niewątpliwe zalety sprawiają, że leworęczni mają lepiej? Niekoniecznie. Jak wszyscy wiemy, świat stworzony jest dla osób praworęcznych. Na pozór to tylko drobne niedogodności – leworęcznym trudniej posługiwać się nożyczkami, myszką komputerową, dźwignią zmiany biegów w samochodzie. Jednak z niewygód rodzi się całkiem poważny problem.

Prawdziwą leworęczność lepiej zaakceptować, bo całkowicie ją wyeliminować będzie trudno. – Takie dziecko można nauczyć jedynie posługiwania się z równą sprawnością obiema dłońmi – mówi prof. Grabowska. Na szczęście osoby leworęczne dzięki lepszej komunikacji półkul mózgowych zazwyczaj dają sobie z tym radę, nawet z korzyścią dla siebie, bo ćwiczenie oburęcznego pisania to znakomita gimnastyka dla mózgu. Praworęczni też mogą jej spróbować. Jeśli oczywiście starczy im cierpliwości!

Życzymy powodzenia! 😊

Kilka ciekawostek:

1. 13 sierpnia obchodzimy Międzynarodowy Dzień Osób Leworęcznych.

2. U osób leworęcznych półkule mózgu są lepiej połączone, dzięki czemu szybciej reagują oni na bodźce.

3. Sławni mańkuci:

Leworęczni muzycy

Ludwig van Beethoven, Jimmy Hendrix, Paul McCartney, Ringo Starr, Bob Dylan, David Bowie, George Michael, Sting

Leworęczni malarze

Leonardo da Vinci, Michał Anioł Buonarrotti, Peter Paul Rubens, Rafael Santi, Henri de Toulouse-Lautrec

Leworęczni uczeni

Albert Einstein, Iwan P. Pawłow, Friedrich Nietzsche

Leworęczni wodzowie i politycy

Aleksander Wielki, Juliusz Cezar, Napoleon Bonaparte, sir Winston Churchill, Benjamin Franklin, książę Karol, książę Wiliam

Leworęczni sportowcy

Pele, Diego Maradona, John McEnroe, Martina Navratilova

Leworęczni aktorzy

Charlie Chaplin, Greta Garbo, Marilyn Monroe, Tom Cruise, Nicole Kidman, Robert de Niro, Whoopi Goldberg, Kim Basinger, Bruce Willis, Julia Roberts

Leworęczni Polacy

Emila Krakowska, Krzysztof Penderecki, Andrzej Wajda, Jerzy Pilch, Ewa Gawryluk, Andrzej Mleczko, Piotr Bikont, Agnieszka Wagner

4. Mimo że są kultury, które pozytywnie patrzą na leworęczność, to większość postrzega to jako wadę.

5. W wielu krajach świata dzieci są karane za używanie lewej ręki.

A TAK NA POWAŻNIE...

ZASADY POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM LEWORĘCZNYM

1. Okres niemowlęcy i poniemowlęcy

W tym okresie nie należy na siłę przekładać zabawek z lewej do prawej ręki, raczej obserwować i pozostawiać dowolność w wyborze ręki. Gdy dziecko zainteresuje się rysowaniem samo wybierze rękę, a my jedynie powinniśmy zwrócić uwagę na poprawność trzymania ołówka.

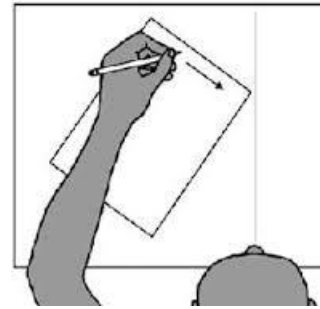
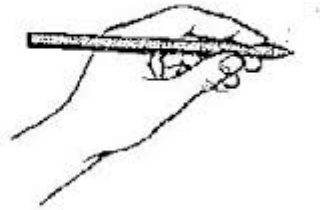
2. Wiek przedszkolny

Nie należy traktować dziecka jako inne. Pomoc powinna przebiegać w sposób naturalny, żeby nie zauważyło tego ani dziecko leworęczne ani inne dzieci. Jeżeli wstydzi się swojej leworęczności, należy mu wyjaśnić, że jest to zupełnie normalne. Możemy opowiedzieć o sławnych ludziach, którzy byli leworęczni. Uczymy dziecko w tym czasie poprawnego sposobu trzymania ołówka i kredki oraz uczymy prawidłowych kierunków i stosunków przestrzennych.

3. Wiek szkolny

Konieczna jest właściwa postawa wobec leworęczności wczesna diagnoza w celu ustalenia lateralizacji. W przypadku zdiagnozowanej leworęczności należy zwrócić uwagę na:

- prawidłową postawę ciała podczas pisania. Ustawienie krzesła skośnie w lewa stronę, właściwe usadzenie, umieszczenie oświetlenia z prawej strony
- właściwe ułożenie zeszytu. Na lewo od osi ciała: lewy górny róg u góry
- prawidłowy sposób trzymania pióra (lub nakładka albo pióro dla leworęcznych)
- liniowy układ dłoni, nadgarstka, przedramienia.

W przypadku występowania trudności i małej sprawności ręki lewej należy podjąć pracę usprawniającą, kładąc szczególny nacisk na

- ćwiczenia rozwijające motorykę rąk, dłoni palców, rozwijające motorykę i koordynację wzrokowo-ruchową oraz grafomotorykę
- ćwiczenia rozwijające orientację w schemacie ciała i przestrzeni (ważna jest nauka różnicowania kierunków: góra, dół, nad, pod, przed, w , za, obok, na)
- ćwiczenia pobudzające motywację do czynności grafomotorycznych „zabawy w rysowanie”:
 - ✓ wspólne rysowanie na dużych arkuszach
 - ✓ malowanie farbami opuszkami palców
 - ✓ obrysowanie dłoni, stóp, całego ciała, różnych przedmiotów
 - ✓ rysowanie według szablonów
 - ✓ technika wydzieranek
 - ✓ i inne zabawy plastyczne, w których dziecko będzie miało okazję ćwiczyć rączkę.

POLECAMY STRONĘ: www.leworecznosc.pl